

شناسایی و تفکیک علل زمینه‌ای ، واسط و علل فوری مرگ و کدهای پوچ

دکتر میترا اخلاقی

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

- ▶ اهمیت
- ▶ نحوه فوت
- ▶ تابلو فوت
- ▶ علت فوت
- ▶ مرگ پری ناتال

ضرورت ثبت صحیح علت فوت

- ▶ الزام قانونی
- ▶ آمار
- ▶ خانواده
- ▶ جبران غرامت

Manner of death

طبیعی ▶

اتفاقی ▶

عمدی ▶

خودکشی ▶

قتل ▶

نامعلوم ▶

Mode / Mechanism of death

▶ اختلال فیزیولوژیک یا بیوشیمیایی یا ساختار آناتومیک مغایر با حیات که بدلیل علت مرگ ایجاد شده است

▶ مرگ چگونه اتفاق افتاده است؟

**Shock, respiratory depression , sepsis , DIC , portal hypertension, hepatic encephalopathy*

**Acidosis, hypercalcemia, hyperkalemia*

**Cardiac tamponade , pneumothorax , bowel obstruction , peritonitis, pneumonia, PE, SAH*

**Organ^{ums} system failure is mechanism of death*

Cause of death

► بیماری یا آسیبی که با شروع زنجیره متوالی حوادث
موربید نهایتاً منجر به فوت شده است.

► مرگ چرا اتفاق افتاده است؟

▶ قسمت اول:

▶ زنجیره وقایع ، بیماریها ، صدمات و یا وضعیتی که بطور مستقیم موجب مرگ شده است

▶ قسمت دوم:

▶ سایر وضعیت هایی که در وقوع مرگ موثر بوده اند ولی منتج به علل اشاره شده در قسمت اول نشده اند.

Cause of death

قسمت اول:

- الف: آخرین بیماری یا وضعیتی که منجر به فوت شده است (علت فوری)
- ب: بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت الف شده است (علت بینابینی)
- ج: بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ب شده است (علت بینابینی)
- د: بیماری یا وضعیتی که منجر به قسمت ج شده است (علت شروع کننده یا زمینه ساز)

6/29/2021

CLASSIFICATION OF DISEASES *ICD10*

Tums

1

10/23/2017

- ▶ ثبت نوع بیماری
- ▶ طول مدت : حاد یا مزمن
- ▶ مادرزادی یا اکتسابی
- ▶ محل آناتومیک
- ▶ نوع عفونت

تومور ▶

خوش خیم یا بدخیم ▶

نوع پاتولوژی ▶

محل تومور اولیه ▶

محل درگیری های ثانوی ▶

Examples

13

▶ جوان 20 ساله با تشخیص AML تحت کموتراپی قرار می گیرد . پس از اتمام آن دچار پنومونی پنوموسیستیس کارینی و سپس سپسیس شده و فوت می نماید.

1

B

قسمت اول ▶

▶ الف- نارسایی چند ارگانی

▶ ب - سپسیس

▶ ج - پنومونی

▶ د - AML

▶ سایر وضعیت ها :-

A

قسمت اول ▶

▶ الف- نارسایی چند ارگانی

▶ ب - سپسیس

▶ ج - ---

▶ د - پنومونی

▶ سایر وضعیت ها :

▶ AML

► آقای 80 ساله با سابقه دیابت و جراحی قلب باز و ویتیلیگو ،
6 ماه قبل دچار سکته مغزی و همی پلژی راست شده و
bedridden می شود.

► با تشخیص پنومونی اسپیراسیون بستری می گردد ولی علیرغم
اقدامات درمانی فوت می نماید.

2

B

▶ قسمت اول :

▶ الف - پنومونی

▶ ب - سکتہ مغزی

▶ ج - دیابت

▶ قسمت دوم:

▶ کھولت

A

▶ قسمت اول :

▶ الف - ایست تنفسی

▶ ب - پنومونی

▶ ج - بیحرکتی

▶ د - سکتہ مغزی

▶ قسمت دوم:

▶ دیابت ، کھولت ، ویتیلیگو

▶ خانم 70 ساله با سابقه هایپرتنشن با علائم عفونت ادراری بستری می شود.

▶ وی ساکن یکی از مراکز نگهداری سالمندان بوده و 2 سال قبل متعاقب سکته مغزی دچار همی پلژی چپ شده که تحت سونداژ ادراری متوالی بوده است . وی متعاقب سپسیس فوت می نماید.

3

B

▶ قسمت اول

- ▶ الف - سپیس
- ▶ ب - عفونت ادراری (سودوناموس آئروژنوس)
- ▶ ج - سونداژ مثانه
- ▶ د - همی پلژی چپ
- ▶ ه - سکتہ مغزی

▶ قسمت دوم:

- ▶ پرفشاری خون ، کھولت سن

A

▶ قسمت اول

- ▶ الف - سپیس (عفونت سودوموناس آئروژنوس)
- ▶ ب - عفونت ادراری (سودوناموس آئروژنوس)
- ▶ ج - سکتہ مغزی قدیمی
- ▶ د - آترواسکلروز عروق مغزی
- ▶ ه - پرفشاری خون

► آقای 59 ساله با سابقه هایپر تنشن با شکایت سردرد مقاوم به درمان از چند هفته قبل ، مراجعه پزشکی داشته و در بررسی ها تشخیص آستروسیتوم لوب تمپورال چپ و غیر قابل جراحی داده شده و متعاقب افزایش فشار داخل جمجمه فوت می نماید.

4

B

▶ قسمت اول

▶ الف - آستروسیتوم لوب تمپورال چپ

▶ قسمت دوم

▶ هایپرتنشن

A

▶ قسمت اول

▶ الف - سردرد مقاوم - هایپرتنشن

▶ ب - آستروسیتوم

▶ قسمت دوم

▶ -

▶ آقای 85 ساله سیگاری با سابقه آترواسکلروز شدید عروق کرونر و سکته های متعدد قلبی، بدلیل تورم و درد شدید کشاله ران مراجعه می کند.

▶ با تشخیص هر نی استرنگوله اینگوئینال راست کاندید جراحی بوده ولی قبل از جراحی دچار درد قفسه سینه شده و طی مدت کوتاهی متعاقب انفارکتوس میوکارد فوت می نماید.

5

B

A

▶ قسمت اول

▶ الف - ایست قلبی تنفسی

▶ ب - سکتة حاد قلبی - هرني استرنگوله اینگوئینال

▶ ج - آترواسکلروز کرونر

▶ قسمت دوم

▶ -

▶ قسمت اول

▶ الف - سکتة حاد قلبی

▶ ب - آترواسکلروز کرونر

▶ قسمت دوم

▶ هرني استرنگوله اینگوئینال ، مصرف سیگار ، کهولت سن

► آقای 62 ساله مبتلا به کانسر آدرنال راست با متاستاز به کبد که تحت جراحی و کموتراپی اخیر قرار گرفته بوده است بدلیل تب ، کاهش سطح هوشیاری و پنومونی آسپیراسیون بستری می شود ولی نهایتاً بدنبال سپسیس و نارسایی ارگانها فوت می کند.

6

B

▶ قسمت اول

▶ الف - MOF

▶ ب - کاهش سطح هوشیاری

▶ ج - سپسیس

▶ قسمت دوم

▶ پنومونی اسپیراسیون - سرطان آدرنال

A

▶ قسمت اول

▶ الف - سپتی سمی

▶ ب - پنومونی اسپیراسیون

▶ ج - سرطان آدرنال راست با متاستاز
کبدی

- ▶ خانم 63 ساله با سابقه IHD و آرتریت روماتوئید چندین ساله که تحت درمان با کرتون بوده است ، حین رفتن به دستشویی زمین می خورد. در بررسی ها ستون فقرات و استخوان های اندام تحتانی استئوپوروتیک بوده و با تشخیص شکستگی مهره کمری تحت درمان کانسرواتیو قرار می گیرد.
- ▶ پس از ترخیص در منزل بیحرکت بوده است. بدلیل تورم اندام تحتانی راست و تنگی نفس ناگهانی بستری می شود و در اقدامات تشخیصی مرکز درمانی ، آمبولی مسیو ریوی تشخیص داده شده تحت درمان قرار میگیرد.
- ▶ لازم به ذکر است در سیر بستری خونریزی خفیف گوارشی نیز داشته است و نهایتاً فوت می نماید.

7

B

▶ قسمت اول

- ▶ الف - آمبولی ریوی
- ▶ ب - ترومبوز ورید عمقی اندام تحتانی راست
- ▶ ج - شکستگی مهره کمری
- ▶ د - آرتریت روماتوئید

▶ سایر وضعیت ها :

- ▶ بیماری عروق تغذیه کننده قلبی، خونریزی گوارشی

A

▶ قسمت اول

- ▶ الف - آمبولی ریوی
- ▶ ب - DVT
- ▶ ج - شکستگی مهره

▶ سایر وضعیت ها :

- ▶ آرتریت روماتوئید، IHD، خونریزی گوارشی

▶ آقای 70 ساله لاغر اندام با سابقه مصرف کم سیگار و سل ریوی درمان شده چندین سال قبل ، بدنبال ملنا و اسهال مراجعه پزشکی داشته و با تشخیص آدنوکارسینوم پیشرفته رکتوم کاندید رادیوتراپی قبل از جراحی میگردد.

▶ 2 هفته بعد از تشخیص و با شروع رادیوتراپی بطور ناگهانی دچار تنگی نفس شده و بدنبال آمبولی ریوی فوت می نماید.

8

B

- ▶ قسمت اول
- ▶ الف - آمبولی ریوی
- ▶ ب - آدنوکارسینوم رکتوم

▶ قسمت دوم

▶ مصرف سیگار

A

- ▶ قسمت اول
- ▶ الف - تنگی نفس
- ▶ ب - آمبولی ریوی
- ▶ ج - رادیوتراپی

▶ قسمت دوم

▶ سل ریوی - سرطان رکتوم - کهولت

- ▶ آقای 31 ساله 8 سال قبل با تشخیص سمینوم بیضه راست چندین نوبت تحت جراحی و کموتراپی قرار میگیرد.
- ▶ با علائم شکمی مراجعه کرده با تشخیص عود در ناحیه خلف صفاق جراحی میشود. چند ساعت بعد دچار دیسترس تنفسی شدید شده و با تشخیص آمبولی حاد و ماسیو ریوی فوت می نماید.

9

B

▶ قسمت اول

▶ الف - آمبولی حاد ریوی

▶ ب - کانسرخلف صفاق متاستاتیک

▶ ج - سمینوم متاستاتیک بیضه راست

▶ قسمت دوم

A

▶ قسمت اول

▶ الف - آمبولی حاد ریوی

▶ ب - کانسر متاستاتیک خلف صفاق

▶ ج - سمینوم بیضه راست

▶ قسمت دوم

ملاحظات در نوشتن گواهی فوت

▶ قسمت اول :

- ▶ حوادث ترمینال منجر به فوت؟
- ▶ ضرورت ثبت تابلو فوت؟
- ▶ ثبت نشانه های بالینی؟
- ▶ کهولت به عنوان علت مرگ؟
- ▶ در هر خط چند علت؟
- ▶ در صورت وجود زنجیره های متعدد؟
- ▶ کدهای پوچ ▶

ملاحظات در نوشتن گواهی فوت

- ▶ قسمت دوم :
- ▶ تعدد علل؟
- ▶ مصرف دخانیات و مواد مخدر؟
- ▶ ذکر کهولت؟

علت فوت در مبتلایان به
بیماری کوید 19

10

- آقای 82 ساله بدون سابقه بیماری قبلی با علائم ضعف و بیحالی و تب و لرز و تنگی نفس بستری می شود. در بررسی ها تست PCR از نظر کوید 19 مثبت بوده با تشخیص درگیری ریوی تحت درمان بوده است.
- در سیر بستری بطور ناگهانی دچار ایسکمی حاد شریان فمورال راست شده که به درمان ترومبولیتیک پاسخ نداده و برای وی آمپوتاسیون اندام (با تاخیر بدلیل عدم رضایت بیمار) انجام می شود ولی نهایتا متعاقب سپسیس فوت می نماید.

10

B

▶ قسمت اول

▶ الف) سپسیس

▶ ب) ایسکمی اندام تحتانی راست

▶ ج) آمبولی شریان فمورال راست

▶ قسمت دوم

▶ کرونا ، کهولت سن

A

▶ قسمت اول

▶ الف) سپسیس

▶ ب) گانگرن اندام تحتانی راست

▶ ج) آمبولی شریان فمورال راست

▶ د) ابتلا به کوید 19

▶ قسمت دوم

▶ پنومونی ، کهولت سن

11

▶ خانم 72 ساله با سابقه آسم و دیابت با علائم اسهال ، سردرد ، ضعف و بیحالی بستری شده و با تشخیص ابتلا به کرونا تحت درمان قرار میگیرد ولی نهایتاً بدنبال سندروم دیسترس تنفسی بالغین فوت مینماید.

11

B

▶ قسمت اول

- ▶ الف - سندروم دیسترس تنفسی بالغین
- ▶ ب - پنومونی ویرال ، اسهال
- ▶ ج - ابتلا به کرونا
- ▶ د - آسم

▶ سایر وضعیت ها :

- ▶ دیابت

A

▶ قسمت اول

- ▶ الف - سندروم دیسترس تنفسی بالغین
- ▶ ب - پنومونی ویرال
- ▶ ج - ابتلا به کوید 19

▶ سایر وضعیت ها :

- ▶ آسم ، دیابت

Fetal and neonatal death

▶ شرایط جنینی:

- ▶ بیماری یا شرایط اصلی منجر به فوت نوزاد یا جنین
- ▶ سایر بیماری ها یا شرایط موثر بر فوت نوزاد یا جنین

▶ شرایط مادری:

- ▶ بیماری یا شرایط اصلی مادری منجر به فوت نوزاد یا جنین
- ▶ سایر بیماری ها یا شرایط مادری موثر بر فوت نوزاد یا جنین

Examples

41

▶ خانم 37 ساله گراند مولتی پاربا بارداری 32 هفته و دیابت بارداری ، متعاقب پارگی زودرس کیسه آمنیوتیک بستری شده و تحت درمان آنتی-بیوتیکی قرار می گیرد.

▶ 2 روز بعد ، نوزاد دختر متولد شده ولی 14 ساعت بعد بدنبال نارسایی تنفسی فوت می نماید.

12

B

A

▶ شرایط جنینی :

- ▶ الف - سندرم دیسترس تنفسی نوزادی
- ▶ ب - پرماچوریتی

▶ شرایط مادری :

- ▶ ج - پارگی زودرس کیسه آمنیوتیک
- ▶ د - دیابت بارداری ، گراند مولتی پار

▶ شرایط جنینی :

- ▶ الف - پرماچوریتی

▶ شرایط مادری :

- ▶ ج - پارگی زودرس کیسه آمنیوتیک
- ▶ د - گراند مولتی پار

▶ سایر شرایط

- ▶ دیابت بارداری

- ▶ مادر 20 ساله باردار 36 هفته دچار پارگی زودرس کیسه آمنیوتیک و پرولاپس بند ناف شده و بطور اورژانس تحت سزارین قرار میگیرد.
- ▶ نوزاد پسر با آپگار پایین متولد می شود و 3 روز بعد بدنبال انسفالوپاتی هیپوکسیک ایسکمیک فوت می کند.

13

B

A

- ▶ شرایط جنینی :
- ▶ الف - انسفالوپاتی هیپوکسیک ایسکمیک
- ▶ ب - پرماچوریتی

- ▶ شرایط مادری :
- ▶ الف - پارگی زودرس کیسه آمنیوتیک
- ▶ ب - سزارین اورژانس

- ▶ شرایط جنینی :
- ▶ الف - انسفالوپاتی هیپوکسیک ایسکمیک
- ▶ ب - پرماچوریتی

- ▶ شرایط مادری :
- ▶ الف - پارگی زودرس کیسه آمنیوتیک
- ▶ ب - ---

- ▶ سایر شرایط :
- ▶ سزارین اورژانس

- خانم 34 ساله G3Ab1 و سن بارداری 22 هفته و 5 روز با سابقه هیپوتیروئیدی ، با علائم تب و آبریزش از چند روز قبل بستری میشود.
- در بررسی ها جنین IUFD بوده و پس از زایمان جنین ماسره متولد میشود.

14

B

▶ جنين

▶ اصلی : نارسایی حاد قلبی

▶ سایر شرایط : --

▶ مادری

▶ اصلی : کوریو آمنیونیت

▶ سایر شرایط : هیپوتیروئیدی

A

▶ جنين

▶ اصلی : پرمچوریتی

▶ سایر شرایط : کوریو آمنیونیت - IUFD

▶ مادری

▶ اصلی : نارسایی جفت و بند ناف

▶ سایر شرایط : هیپوتیروئیدی

▶ مادر باردار 36 هفته بدون بیماری قبلی بدنبال تصادف دچار ترومای بلانت شکم می شود و با علائم خونریزی به بیمارستان مراجعه می نماید.

▶ در بررسی ها دکولمان جفت وجود داشته و نوزاد متولد می گردد ولی چند ساعت بعد دچار دیسترس تنفسی شده فوت می نماید.

15

B

▶ شرایط جنینی:

▶ الف- نارسایی تنفسی

▶ ب - پرماچورتی

▶ شرایط مادری:

▶ الف - دکولمان جفت

▶ ب - ترومای بلانت به شکم مادر

A

▶ شرایط جنینی:

▶ الف - نارسایی تنفسی ، پرماچورتی

▶ ب - دکولمان جفت

▶ شرایط مادری:

▶ الف - ترومای بلانت به شکم مادر